

De Omgeving

Een publicatie van Familieraad Mentrum voor
'relaties van bij Mentrum in zorg zijnde cliënten'.

Inhoudsopgave:

- Beste lezer!
- Even voorstellen.....
- Familiedag 19 april a.s.
- Overleg met de Raad van Bestuur: stel je eens voor!
- Familiebeleid
Ouderenpsychiatrie
- Geen knuffelmoeder
- Mantelzorgcompliment
- Steunpunten
Mantelzorgers GGZ
- Triadekaart
- Belangrijke adressen

Familieraad Mentrum

Tweede Constantijn
Huygensstraat 37
1054 AG Amsterdam

TELEFOON:

telefonisch spreekuur op
donderdag
van 14.00-16.00 uur :
(020) 590 40 95

E-MAIL:

familieraad@mentrum.nl

Beste Lezer,

In plaats van een vierde Omgeving heeft de Familieraad in 2007 een mooie kaart laten drukken met de beste wensen voor u:

"De Familieraad uw bondgenoot in 2008".

Wij ontvingen hartverwarmende reacties, dank daarvoor!

Bondgenoten in de zorg, bondgenoten in de liefde voor onze naasten, bondgenoten in empowerment.

De Familieraad heeft half november, op een studiedag, de neuzen gelijk gezet en de missie en doelstellingen voor de komende jaren op elkaar afgestemd. De Familieraad is van plan om haar missie en visie en doelstellingen scherper uit te werken en in een later stadium op de website van Mentrum en in de Omgeving vast te leggen.

Om een tipje van de sluier op te lichten:

Wij willen bondgenoot worden in de ketenzorg waarin een triade benadering centraal staat. Daarbij gaat extra aandacht uit naar naastbetrokkenen van cliënten die geen contact willen met hun familieleden. De naastbetrokkene wordt geïnformeerd, geadviseerd, en gesteund om bondgenoot te kunnen blijven.

Als we het over triade samenwerking hebben en over bondgenoten dan praten we hier vooral over de samenwerking tussen naasten, behandelaren en cliënten. Die cliënten die de steun van hun formele en informele netwerk nodig hebben om buiten een beschermde setting te kunnen leven en wonen. Hier is een derde partij bij nodig die met zijn voeten in de samenleving staat. Dat is vaak het eerste steunsysteem van de cliënt, de familie, vriend of partner die er bijvoorbeeld voor zorgt dat de huur wordt betaald als de cliënt het niet meer kan. Hier komen wij in deze eerste Omgeving van 2008 uitgebreid op terug wanneer we aandacht geven aan de mantelzorg en de GGZ-mantelzorgondersteuning door maatschappelijke organisaties.

Maar ook op de rol van de GGZ die belangrijk blijft in de omgang, de informatieverstrekking en de samenwerking met naastbetrokkenen. Mentrum zal de uitdaging aan moeten gaan om vorm te geven aan een transparant en eerlijk bondgenootschap tussen de drie partijen met alle respect voor de autonomie en privacy van de cliënt.

Hoe doe je dat?

In deze Nieuwsbrief is te lezen hoe de sectie ouderen het dit in haar beleid heeft geformuleerd.

Verder stelt Hannie Boumans zich aan u voor.

We citeren uit de visiesheet van Ypsilon over familieparticipatie met betrekking tot mensen met schizofrenie of een ernstige psychotische kwetsbaarheid en het initiatief om een triadekaart te ontwikkelen.

Greetje Gulien, lid van de familieraad heeft de Raad van Bestuur laten voelen hoe het is als je als naaste niet goed ontvangen wordt door een kliniek waar je kind is opgenomen. Ook die tekst is hier te vinden.

Wij wensen u veel leesplezier en hopen dat u ons ook in 2008 weer weet te vinden.

Even voorstellen.

In 1995 kreeg onze zoon de diagnose chronische paranoïde schizofrenie. Omdat we de diagnose zo zwaar vonden klinken en er volgens ons te weinig hoop op herstel in doorklonk, spraken en spreken wij nog steeds liever over "een kwetsbaarheid voor psychoses" of over "een open geest" zoals de patiëntenvereniging Anoksis heet. Daar kunnen we mee vooruit.

In 1998 zijn wij bij Mentrum in de Langdurige Transmurale Psychiatrie terecht gekomen. Onze zoon als cliënt en wij als zijn familie en eerste steunsysteem voor onze zoon, buiten de kantooruren en op de zon- en feestdagen.

Toen ik in 2000 stopte met de functie van directeur van een openbare basisschool in Slotervaart werd ik "bij toeval" gevraagd door de Taskforce Vermaatschappelijking om als onafhankelijk familielid in deze werkgroep te komen zitten. Ik heb ja gezegd en heb in dat jaar 2001 een spoedopleiding Geestelijke Gezondheidszorg en Vermaatschappelijking gevolgd en heb tegelijk ontdekt dat familie er eigenlijk maar "zo'n beetje bij bungelde", om met de woorden van Lourens Henkelman te spreken. In 2001 begon mijn moeder-van-carrière in de GGZ naast mijn werk als secretaris van basisschooldirecteuren in Amsterdam Nieuw West. Omdat de werkgroep, ingesteld door Minister Borst, op landelijk niveau opereerde en ik mijn ervaringskennis als familie wilde vergroten, werd ik actief kaderlid van Ypsilon, schreef en schrijf nog steeds met een landelijke lotgenotengroep van familieleden en zei ik "ja" op de vraag van de oud-voorzitter van de Familieraad Yfke Wijnberg, om me bij de Familieraad in oprichting aan te sluiten. Als je belangenbehartiger wordt moet je wel weten wat er aan de basis speelt. Daarom zijn de ervaringen van de naasten die jaarlijks komen naar de familiedag die de Familieraad organiseert en naar de familieavonden die Mentrum organiseert zo belangrijk voor ons als Familieraad maar ook voor mij als landelijk belangenbehartiger. En dan zijn er natuurlijk de eigen ervaringen met onze zoon en met Mentrum.

Mijn missie is om vanuit het familieperspectief de familie als bondgenoot een gezicht te geven. Als bondgenoot van ons familielid dat in zorg is. En als bondgenoot van onze eigen lotgenoten en, in tijden van crisis, als bondgenoot van het zorgteam.

Dit zijn moeilijke rollen en rolwisselingen waar we transparant en duidelijk over moeten zijn.

Er is nog maar weinig theorie ontwikkeld over de rol van familie als bondgenoot en "triadepartner". Ook ontbreekt er onderzoek vanuit dit familieperspectief. Maar er wordt aan gewerkt door Ypsilon en door een werkgroep van hulpverleners, cliënten en familieleden samen met de Fontys hogeschool in Eindhoven. Hier probeer ik ook mijn steentje aan bij te dragen.

Mijn taak bij de Familieraad tot nu toe bestaat voornamelijk uit het schrijven en verzamelen van stukken voor deze nieuwsbrief, de Omgeving. Verder houd ik de adressenlijst up-to-date en ontvang ik de telefoontjes van familieleden die buiten de kantooruren naar de Familieraad bellen.

Ik ben voor u, net als voor mijn zoon, altijd bereikbaar.

Hannie Boumans

ZATERDAG 19 APRIL 2008

organiseert de Familieraad weer een Familiedag!

THEMA: "Familie als Bondgenoot"

Deze dag is bedoeld voor naastbetrokkenen van Cliënten die in zorg zijn bij JelinekMentrum.

Zij krijgen voor deze dag een uitnodiging.

Houd deze dag maar vrij in uw agenda!

Overleg met de Raad van Bestuur; stel je eens voor!

Een aantal keer per jaar heeft de familieraad overleg met de Raad van Bestuur. Het viel ons op dat we al jaren dezelfde dingen op de agenda hebben staan: familiebeleid; adressen van contactpersonen op alle vestigingen up-to-date houden; familiemappen met informatie bij binnenkomst. Het sudderde maar zo'n beetje door. De afgelopen keer besloot Greetje Gulien de routine te doorbreken en op een hele andere manier de vergadering te laten beginnen.

Ze vroeg de aandacht voor de opvang van familie bij een opname, en die kreeg ze.

(Zie kader op de volgende pagina.)

Stel je voor dat je kind, of iemand die je erg dierbaar is, voor een ernstige aandoening wordt opgenomen in een ziekenhuis. Stel het je voor.

Doe desnoods je ogen even dicht.

Je wilt bij je kind zijn om het bij te staan, maar, stel je voor, je kent de bezoeken niet, je weet geen afdeling, je weet niet wie de behandelaar is, je hebt geen informatie. Stel het je voor.

Dat je daardoor niet bij kunt komen van de schrik en dat je in dié onzekerheid je houvast op je eigen leven niet terugwint. Dat je zelf niet herstelt. Stel je voor, dan kan je niet steunen.

Als de instelling Familie niet vanzelfsprekend laat deelnemen krijgen hulpverleners te maken met Familie die uitgeblust is, die geen vragen durft te stellen, die met hun eigen onzekerheden blijft zitten. Familie die niet meer in staat is om de relatie met hun kind te onderhouden omdat die kar alléén trekken voor hen te zwaar is. Ze krijgen te maken met Familie die verbitterd is.

Met hen kan de hulpverlening niet uit de voeten. Familie haakt dan af.

Dit moet anders!

In de reguliere zorg is het gangbaar dat naastbetrokkenen worden ingelicht en geïnformeerd. Alle aandacht en energie van Familie kan dan gericht worden op herstel, genezing en welzijn van het kind en op het te boven komen van de schok die je nu eenmaal krijgt bij een ziekte en een opname.

In de psychiatrische zorg is dat nog steeds niet overal vanzelfsprekend.

Wij, ouders van kinderen met een ernstige psychiatrische aandoening, moeten veel energie steken in het verwerven van de nodige informatie die er vanzelfsprekend moet zijn. Zo wordt veel energie verspild die gebruikt had kunnen worden voor ons eigen welzijn en daarmee voor het welzijn van ons kind.

Stel je voor.

Een positief familiebeleid, gebaseerd op samenwerking, in onze instelling.

Stel het je voor.

De FAMILIERAAD van Mentrum bestaat momenteel uit:

- Jan van Mierlo, voorzitter
- Greetje Gulien
- Hannie Boumans
- Evelien van Os van den Abeelen
- Clary Beuker
- Joke van Dorsten
- Ada Groenenberg
- Charles Enderman (ondersteuner)

Wilt u met ons meedenken en af en toe meehelpen? Daar zouden wij blij mee zijn!

Zo kunt u contact met ons opnemen:

Op ons telefonisch spreekuur op donderdag van 14.00-16.00 uur :
(020) 590 40 95

Of per e-mail op:
familieraad@mentrum.nl

Een positief Familiebeleid bij de Ouderenspsychiatrie

De Familieraad merkt gelukkig ook dat er op onderdelen vanuit Jellinek-Mentrum meer aandacht komt voor de rol van naastbetrokkenen. Hier maakt de Familieraad zich ook sterk voor. Dit vindt ook zijn weerslag in voorgenomen beleid. Zo is de Familieraad betrokken bij een nieuw service concept voor de Ouderenspsychiatrie. Dit nieuwe serviceconcept is een goed voorbeeld van bondgenootschap en een triadebenadering!

Enkele passages uit het voorgenomen beleid*:

Aanmelding en intake

Om de problematiek van een cliënt zo goed mogelijk in kaart te brengen en goede behandeling in te kunnen zetten, willen wij graag de mantelzorger(s) betrekken. In het voortraject (bij de aanmelding) wordt hier aandacht aan besteed.

Samen

Het intake of opnamegesprek wordt samen met de cliënt en de mantelzorger gevoerd. Dit heeft verschillende redenen:

- informatie kan beter door twee mensen onthouden worden dan door een;
- cliënt en mantelzorger verkeren in een uitzonderlijke situatie (crisis, opname of doorverwijzing). Dit kan spanningen oproepen;
- de mantelzorger is ook een informatieverschaffer.

Zorg om Mantelzorgers

Op Mantelzorgers wordt een groot beroep gedaan. Hun gezondheid en welbevinden is dus ook van groot belang. De Ouderenspsychiatrie neemt periodiek een meting af bij mantelzorgers waarbij hun draagkracht en draaglast in kaart wordt gebracht.

* Het betreft hier een concept, dat nog ter goedkeuring aan de desbetreffende directie moet worden voorgelegd.

Geen knuffelmoeder, wel een maatje.

Toen ik mijn zoon, die op dit moment is opgenomen, een zoen wilde geven zei hij afwerend: "nee, we raken elkaar niet meer aan".

DREUN!

"Waarom niet?" vraag ik.

"Jij bent nooit een knuffelmoeder geweest, en daar hoef je nu ook niet mee te beginnen!"

Daar sta je dan. Het is even slikken maar hij heeft gelijk. Knuffelen valt op de een of andere manier niet binnen onze familiecultuur. En dat gaat generaties terug. Wij slaan elkaar liever eens flink op de schouder of schenken nog eens in.

In vroegere tijd zou ik waarschijnlijk tot de 'koude moeders' behoord hebben, de schuld van alle ellende. Nu gelukkig niet meer. Ook niet voor hem. Hij weet goed aan te geven wat hij wel en niet wil. Ik leer dat ook steeds beter.

Hij wil niet dat ik hem bemoeier en me met zijn zaken bemoei, zoals pillen slikken en dat hij niet alleen patat moet eten. En ik wil kunnen aangeven wanneer ik denk dat de grens van "gevaar" is bereikt om zijn behandelteam in te kunnen schakelen.

Ik wil dat dit op zijn crisiskaart komt te staan.

Inmiddels weten we wat we aan elkaar hebben. Als hij het niet meer kan vraagt hij ons of wij erbij willen zijn of dat we in plaats van hem naar een bijeenkomst willen gaan of iets over willen nemen.

Zo heb ik nu 'tijdelijk' zijn hele administratie overgenomen en regel ik zijn verhuizing naar een andere woning. Hij gebruikt ons als hulpmiddel, als prothese, voor de zaken waarvan hij inmiddels weet dat het teveel stress oplevert of waar hij even niet aan toe komt.

Wij willen deze rol vervullen en wij vervullen die nu 13 jaar. En nog steeds vallen we buiten de logistiek van de GGZ praktijk en vallen we buiten het beleid.

Hierdoor weten de goedwillende hulpverleners en behandelteams niet goed hoe ze het contact met ons een plaats moeten geven. Alleen de preventieve GGZ zorgt, buiten de behandeling om, voor ons. Voor de rest zijn we eigenlijk een onderbelicht en niet geïntegreerd netwerkje.

Toch behoren we tot het 1ste steunsysteem van de cliënt en zijn wij de onmisbare partner binnen een systeem waar "disease gemanaged*" moet worden. Daar zijn wij namelijk mee bezig, buiten kantooruren en op zon- en feestdagen.

In de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) weten ze dat wel. Daar staat de mantelzorger direct op de 2de plaats onder de cliënt met als opdracht: zelfmanagement met behulp van je familie die de gebruikelijke zorg levert. Dat doen wij met heel ons hart maar wel als bondgenoot en niet tegen de verdrukking in.

H.B.

*) diseasemanagement = een nieuwe term voor behandeling en zorg gericht op aantoonbare verbeteringen.

Belangrijk voor de andere (formele en informele) steunsystemen en ketenzorgmanagers is:

- werk aan een stabiel relationeel netwerk voor de cliënt
- zorg voor dit netwerk
- regel de organisatie van de zorg voor dit netwerk
- start rehabilitatie vanaf het begin

Mantelzorgcompliment

Misschien heeft u, familie, er iets van gemerkt. Maar rond oktober kregen we te horen dat wij als mantelzorgers recht hadden op een zogenaamd mantelzorgcompliment. Dat was een bedrag van € 250. Niet vergeten om het aan te vragen, werd van alle kanten geroepen en sommigen van ons deden een poging en gaven het na het lezen van de bureaucratische voorwaarden al op. Voor een enkeling lukte het, zoals deze moeder schreef aan haar lotgenoten: (...)

Hallo allemaal,

Ik ontving vandaag een brief van de SVB, met het bericht:

"U krijgt een mantelzorgcompliment als blijk van waardering voor de zorg die u geeft."

Ik ben er even stil van; na 10 jaar een vorm van waardering, voor iets waarvoor ik zelf nooit koos, maar dat op mijn pad kwam omdat mijn kind ziek werd; en ik zorgde, net als jullie, vele uren.

Zichtbare en onzichtbare uren. En nu dit. Ik ben beduusd...

Waarop een andere moeder schreef:

(...) Hallo,

Fijn, zo'n erkenning, ik gun het iedereen van harte, iemand zal het hebben aangevraagd of opgegeven denk ik.

Mijn zoon ontving een paar maanden geleden een formulier over mantelzorg. Hij vroeg mij het in te vullen.

Ik dacht ... de ene week een middagje, de andere week 1 of 2 hele dagen, laat ik maar 5 uur per week noteren. Mijn zoon moest alleen nog zijn handtekening er onder zetten om te versturen. Hij zette (naast wat ik geschreven had) een kruis bij GEEN HULP.... en zo moest het worden verstuurd. Ik vroeg "waarom zet je nou een groot kruis bij geen hulp? Ik ben er toch altijd voor je? Ik regel toch allerlei zaken, doe van alles, ga met je mee naar artsen, alle papierwerk. Ik hang weken lang 's nachts aan de telefoon omdat je angst hebt."

Antwoordt hij: "Jij? Wat doe jij nou jij nou helemaal voor mij?"

Ik heb het zo maar gelaten. (...)

REGELING WERKT NIET: GELD VOOR MANTELZORGONDERSTEUNING NU NAAR GEMEENTEN

UTRECHT, 21-12-2007 - Gemeenten ontvangen in 2007 alsnog eenmalig 32 miljoen euro voor ondersteuning van mantelzorgers. Staatssecretaris Bussemaker van VWS heeft hiervoor eerder deze week met Mezzo (Landelijke vereniging voor mantelzorgers) en de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) een convenant ondertekend. Het geld is afkomstig van de 65 miljoen voor het zogeheten Mantelzorgcompliment. Mantelzorgers konden als blijk van waardering 250 euro krijgen. In oktober bleek dat in 2007 circa 40.000 mantelzorgers de bijdrage zouden krijgen, terwijl gerekend was op 200.000 mensen. De regeling sloot echter niet goed aan op de praktijk. Zo visten veel familieleden van psychiatrische patiënten naast het net omdat de zorg die zij leveren niet "AWBZ-geïndiceerd" is. Hierdoor is er veel geld overgebleven. Daarvan wordt nu eenmalig 32 miljoen toegevoegd aan het Gemeentefonds.

Mezzo vindt het positief dat deze afspraken ondertekend zijn, meldt ze op haar website. Ook is zij verheugd dat de niet besteedde middelen grotendeels bestemd blijven voor mantelzorgers. Nu heeft dit de vorm van een extra impuls aan de gemeenten om hun mantelzorgers te waarderen en te ondersteunen. Wel zal Mezzo in 2008 alles op alles zetten om te voorkomen dat een deel van het geld dat beschikbaar is voor het Mantelzorgcompliment opnieuw niet besteed wordt.

Bron: Schizbul december 2007, Ypsilon

De eerste steunpunten zijn klaar voor de opvang van mantelzorgers uit de GGZ.

Waren we vroeger alleen afhankelijk van de afdelingen preventie van de GGZ. Inmiddels zijn de eerste Steunpunten Mantelzorg er klaar voor om mantelzorgers van mensen met een psychiatrische problematiek op te vangen.

Dat is het resultaat van een gezamenlijk project van het Landelijk Platform GGZ en Mezzo, de familieorganisaties Ypsilon en Labyrint In Perspectief, de landelijke Vereniging voor Mantelzorg en Vrijwilligerszorg en het Trimbos Instituut.

Steunpunten met kennis van de GGZ zijn voortaan herkenbaar aan een "Brugvignet". Zeven steunpunten hebben het vignet ontvangen. Deze steunpunten hebben een gedegen training achter de rug en hebben contact gelegd met familieorganisaties in de eigen regio. Dit stelt ze in staat een goede eerste opvang te verzorgen voor een groep mantelzorgers die tot nu toe nauwelijks bij de steunpunten aanklopte.

Met zo'n 180 punten door het hele land, vaak ondersteund door beroepskrachten, beschikken de Steunpunten Mantelzorg over een groot potentieel om mensen in de omgeving van een zieke of gehandicapte te ondersteunen. Toch trokken familieleden van mensen met een GGZ-problematiek tot nu toe nauwelijks aan de bel, zo leren de cijfers. Zij zoeken hun heil eerder bij familieorganisaties in de GGZ, die voor hen vaak een stevig aanbod hebben. Maar daar lopen ze tegelijk vormen van ondersteuning mis die juist Steunpunten weer kunnen bieden. Zoals intensieve individuele ondersteuning, respijtzorg en juridische hulp.

Met het project De Brug zijn Mezzo en familieorganisaties van het landelijk Platform GGZ er nu in geslaagd het beste uit de twee werelden met elkaar te verenigen. Niet door steunpunten het werk van familieorganisaties over te laten doen en dus meer te bieden van hetzelfde, maar door gebruik te maken van elkaars expertise en mogelijkheden en daar slim bij aan te sluiten. De steunpunten die nu als eerste het Brug-vignet ontvangen zijn gevestigd in Twente, Amsterdam, Lelystad, Zuid Holland Zuid, Westelijke Mijnstreek, Gouda en Emmeloord. Medewerkers van deze Steunpunten volgden in het voorjaar een gedegen training die speciaal voor het project werd ontwikkeld door het Trimbos Instituut. Het Steunpunt Mantelzorg in Amsterdam heet Markant.

Zie voor contactgegevens de laatste pagina van deze nieuwsbrief.

(bron Familieraad GGNet)

Mantelzorg bij schizofrenie en chronische psychoses

Ypsilon heeft een familiesheet uitgegeven over familieparticipatie. Mantelzorg bij schizofrenie en chronische psychoses is over het algemeen zwaarder dan bij aandoeningen die minder grillig zijn en waarbij het denken niet verstoord raakt. Ze schrijven:

(.....) Het verloop is vaak grillig en onvoorspelbaar en de ondersteuningsbehoefte van de patiënt kan sterk variëren. In de ene periode leunt hij erg op zijn omgeving terwijl hij in een volgende fase vooral behoefte heeft aan zelfstandigheid en aan een 'familie op afstand'. Psychoses en de gevolgen daarvan kunnen bij patiënt en familie veel en heftige emoties oproepen. Het vraagt dus om een voortdurende inschatting van het familielid over wat wel en wat niet te doen.

Dit maakt het voor mantelzorgers extra zwaar. Inherent aan schizofrenie is de niet uitgesproken ondersteuningsbehoefte. In een slechte periode kan het zijn dat de patiënt niet meer tot contact in staat is en een heel andere werkelijkheid ervaart. De patiënt kan dan niet altijd een eigen hulpvraag uitspreken. In de praktijk neemt de familie dan vaak die rol op zich, terwijl ze officieel geen recht van spreken heeft.

Met name bij crises krijgt de familie problemen op haar bordje die professionele deskundigheid vereisen. Op die momenten mag ze verwachten dat de hulpverlening haar verantwoordelijkheid neemt. In de praktijk is het nu nog te vaak de familie die noodgedwongen als laatste vangnet fungeert. De familie wil nadrukkelijk niet de rol noch de verantwoordelijkheid overnemen die toekomt aan de behandelaar.

Triadekaart

Ypsilon heeft een triadekaart ontwikkeld. Het is de bedoeling dat de triadekaart dienst gaat doen als instrument om tot afstemming te komen tussen cliënt, behandelaar en familie binnen het triadeoverleg. Op de kaart staan ondermeer de onderdelen: ondersteuning bij de behandeling; ondersteuning in de thuissituatie en ondersteuning bij crisis. Het streven is dat de cliënt zoveel mogelijk zelf doet. Maar in de praktijk blijkt dat dit niet altijd mogelijk is of helemaal niet meer mogelijk is. In overleg met familie of andere belangrijke naasten heeft de cliënt taken overgedragen. In crisisperioden is vaak geen overleg meer mogelijk en neemt het netwerk van de cliënt als vanzelfsprekend bepaalde taken over. Het is de bedoeling van de kaart om inzichtelijk te maken wie wat doet op welk moment. Daarbij is het mogelijk voor de mantelzorger om aan te geven welke taken hij of zij wel kan doen en welke taken te zwaar zijn.

Op de website van Ypsilon.com is meer informatie te vinden over de triadekaart en is een voorbeeld te vinden.

Belangrijke adressen:

Informentaal

Informatie- en adviescentrum voor mensen met psychische of psychiatrische problemen, hun familie/omgeving en professionals.
Charles Enderman, coördinator tel: 020 590 46 00
informentaal@zonnet.nl
www.informentaal.nl

Familievertrouwenspersonen GGz

Komt u er met de hulpverlening niet uit?
Neem dan contact op met:
Kees Kooij tel: 06 113 00 762
c.kooij@amcdemeren.nl

Ypsilon Amsterdam en Omstreken

Is er voor familie en naastbetrokkenen van mensen met schizofrenie of psychose.
maandag-, dinsdag- en donderdagmiddag van 13.30 tot 16.30 uur.
Weesperzijde 116, 1091 EN Amsterdam
tel: 020 470 04 74
ypsilon@ypsilon.org

Labyrint in Perspectief

Dit is een familieorganisatie voor GGz-mantelzorgers.
www.labyrint-in-perspectief.nl
secretariaat@labyrint-in-perspectief.nl

Markant (Steunpunt Mantelzorg in Amsterdam)

Contactpersoon: Margreet Zickhardt (maandag t/m donderdag)
Borgerstraat 52 A, 1053 PV Amsterdam tel: 020-886 88 00
www.markant.org
m.zickhardt@amsterdamthuiszorg.nl

Stichting Sriebe Wiekie

Is een lotgenotengroep voor migranten-familieleden en naastbetrokkenen van mensen met een psychiatrische aandoening.
Contactpersoon: mevrouw G.M. Braafheid tel: 020 777 05 00 / 06 23 26 73 40
ginabraafheid@chello.nl

GGz-Jellinek/Mentrum

Organiseert cursussen voor GGZ-mantelzorgers.
Folders van de cursussen vindt u op www.mentrum.nl onder preventie en voorlichting.
Belangstellenden voor de cursussen kunnen ook folders aanvragen en/of zich aanmelden bij het secretariaat van preventie:
tel. 020 590 50 90 of mail naar preventie@mentrum.nl